

# DE WINGERD



volg op Facebook & Instagram

WOONZORGNET - DIJLELAND

Driemaandelijks huiskrant van het woonzorgcentrum

- ▣ Kleinschalig genormaliseerd wonen voor personen met (jong)dementie
- ▣ Zorgflats voor echtparen
- ▣ Centrum voor Dagverzorging & Kortverblijf
- ▣ Lokaal Dienstencentrum Wijnveld
- ▣ Expertisecentrum Dementie Vlaams Brabant — MEMO

## In deze editie:

Edito: radicaal anders kijken naar zorg	1
't Zomert in De Wingerd	3
Je boek, je vriend, je houvast	4
10 algemene omgangstips	4
BelRAI: een nieuw inschalingsinstrument	5
In Memoriam: Roger Cappelle	5
Samenwerking met Het Roerhuis	5
Column van Jan Hautekiet	6
Poëzie	6
MEMOrabel	7
In Beeld	8
Personeels- en Bewonersnieuws	8
Colofon	8

## RADICAAL ANDERS KIJKEN NAAR ZORG

Een indringend gesprek met Mohamed Ridouani en Lies Corneillie

*Een laatste maar niet minder belangrijke bijdrage in de reeks interviews onder de titel 'We have a dream'. Eind 2020 koopt het Autonoom Gemeentebedrijf Stadsontwikkeling Leuven 'De Boomgaard' in Kessel-Lo. Midden 2021 start men, met het oog op de herbestemming, een zoektocht naar private partners om er een nieuw woonproject te realiseren dat ook een link legt met de wijkwerking. Mario Vanhaeren, directeur bij Oostrem, ziet meteen een opportuniteit om er een 'zorgzame buurt' te ontwikkelen. De Wingerd springt samen met De Wissel en het Stadsmakersfonds mee op die kar en zorg Leuven sluit aan als zorgpartner. In de loop van 2022 wordt de erfpacht toegewezen aan de ondertussen opgerichte coöperatie LIVEZ. De financiering van het project wordt samen en op gelijke wijze mogelijk gemaakt door de vijf organisaties. In het voorjaar van 2023 wordt een architect aangesteld en de visie krijgt samen met de bouwplannen concreet vorm.*

Stijn Paemelaere



Donderdag 8 juni staan we aan de deur van het stadskantoor voor een gesprek met burgemeester **Mohamed Ridouani** (Vooruit) en schepen **Lies Corneillie** (Groen). Normaal gezien zou Jan Vanwezer daarbij zijn, maar de drukke agenda van de burgemeester en die bij Woonzorgnet-Dijleland lopen niet gelijk. Gelukkig zijn de LIVEZ-partners op het vlak van toekomstvisie inwisselbaar dus schuift Mario Vanhaeren zelf mee aan tafel voor het interview.

*een oproep naar private partners, of één partner eigenlijk, die er een woonproject wilde bouwen met 'een functie' voor de buurt. We hebben dat laatste aspect heel open gelaten, het wonen moest centraal staan en er moest 'iets' zijn voor de buurt. Nadat we de verschillende kandidaten hadden gehoord, bleken jullie concepten al heel sterk uitgewerkt en vooral dat jullie organisaties elkaar feitelijk door die projectoproep gevonden hadden. Dat was heel fijn, want andere kandidaten gingen*

**Hoe staan jullie tegenover wat LIVEZ beoogt: op een totaal andere manier naar zorg kijken?**

Lies: "Wij waren vooral geïnteresseerd in een woonproject, maar hebben wel vrij vlug gemerkt dat het zorgverhaal een wervende kracht heeft omdat iedereen er in eigen kring mee te maken krijgt. Ik denk dat het aspect wonen met zorg ons dus wel overtuigd heeft. Na corona had iedereen een beeld van wat het betekent

*over hetgeen we al gedaan hebben en nog willen doen. Vanuit welke optiek deed u de uitspraak: 'hier wil ik mee de schouders achter zetten en hier moet Stad Leuven iets mee doen?'*

Mohamed Ridouani: "De Boomgaard was een basisschool midden in de wijk. Toen het GO! besliste de school te sluiten, heeft Lies dat van zeer nabij gevolgd en ik moet zeggen dat ik enorm aangenaam verrast was door de voorstellen van de

## THERAPEUTISCHE KRACHT VAN KLEINE GOEDHEID (OIKONDE)

Mario steekt meteen van wal met het interview dat al snel uitmondt in een openhartig gesprek: "Laat mij beginnen met dankjewel te zeggen voor de opportuniteit die we met LIVEZ kregen om ons kandidaat te stellen, want wij zitten hier vandaag alleen omdat jullie gezegd hebben: wij geloven in hetgeen jullie willen realiseren. Het is belangrijk te blijven onderstrepen dat De Boomgaard een heel ambitieus gegeven is omdat we met dit project proberen om over verschillende sectoren heen het zorglandschap te veranderen vanuit het idee dat mensen die zorg nodig hebben in hun buurt moeten kunnen blijven wonen, zelfs als ze serieuze kwetsbaarheden oplopen."

**Wat heeft jullie getriggerd in het voorstel dat door LIVEZ werd ingediend?**

Lies Corneillie: "Toen we de opportuniteit hadden om de school te kopen, speelden we met het idee om daar een woonproject te ontwikkelen zonder het zelf te moeten realiseren. Al snel na de aankoop deden we

*uit van de vraag: 'Bij welke projectoproep past hetgeen wij willen doen en wat moet er nog bijgeschaafd worden om ons idee goedgekeurd te krijgen?' We merkten onmiddellijk dat het aspect wonen en de link naar de buurt jullie echt aan het denken zette om op maat van die buurt iets voor De Boomgaard te ontwikkelen. Dat is heel sterk, geen plan dat al ergens in een schuif klaar lag. Geen wonen met een beetje buurt of een buurt met een beetje wonen, wel deze twee concepten samen sterk uitgebouwd. Dat is de kracht van jullie project en dat overtuigde Stad Leuven om met LIVEZ in zee te gaan."*

Mario: "We hebben de intentie om zorg op een totaal andere wijze te organiseren, uiteindelijk is dat hetgene waarin Oostrem, De Wingerd, De Wissel en Zorg Leuven elkaar hebben gevonden. Wij geloven dat alle systemen vandaag ongelofelijk onder druk staan en dat er radicaal anders moet nagedacht worden over heel wat thema's: klimaat, energie en duurzaamheid, maar evengoed als het over zorg gaat."

*als de zorg onder druk staat, maar binnen AG Stadsontwikkeling Leuven is dat niet het centrale thema. Dat jullie vertrekken van wonen in eigen buurt om daar zorg te verstrekken sluit aan bij onze kernopdracht. Het gaat echt om wonen en niet om een zorginstelling waar je even verblijft. Het gaat over mensen die in hun buurt kunnen blijven of net kiezen om er te gaan wonen en er een eigen netwerk opbouwen. Daarbij denk ik bijvoorbeeld aan tieners van De Wissel die daar hun jeugd hebben doorgebracht of snakken naar een warme buurt zoals daar. Dat is net hét uitgangspunt van het Leuvense woonbeleid, want wonen is een recht en het vertrekpunt van alles. Ergens wonen waar je gerust kan zijn dat je er kan blijven, dat je er een sociaal netwerk hebt, dat is een héél belangrijk aspect in ons beleid en dat zit in jullie verhaal."*

Mario knikt instemmend en richt zich nu tot de burgemeester: "Wat heeft u aangesproken? Tijdens het bezoek met minister Frank Vandenbroucke (Vooruit) was u ongelofelijk enthousiast en lovend

*kandidaten die uiteindelijk weerhouden werden. Een schooltje zorgt voor leven in de buurt, connectie en betrokken ouders. Dat geeft iets heel opbouwends. Het zorgt voor minder steriliteit. Als dat wegvalt, wat krijg je dan in de plaats? Daar een appartementsblok neerzetten, zou misschien wel tegemoet komen aan de woonnood, maar daarmee alleen krijg je niet onmiddellijk een opbouwend verhaal. Ik ben enorm geïntrigeerd door jullie concept waarbij je, zoals ik het begrijp, een verbindend verhaal schrijft vanuit de wijk. Jullie kijken eerst welke mogelijkheden er zijn, rond zorg en rond ontmoeting, om die dan bijeen te brengen in een nieuw woonproject en dat vind ik zeer waardevol."*

**Zijn kleinschalige samenlevingsvormen een haalbare en betaalbare oplossing voor de (zorg)noden in onze samenleving?**

Mohamed: "Dat is wat mij geïntrigeerd heeft in jullie voorstel. Omdat wij vanuit de stad enorm inzetten op nabijheid in de buurten en willen zorgen dat de mensen



mekaar opnieuw beter leren kennen zodat er meer verbondenheid is en vertrouwen. Aanbod zoals kinderopvang, onderwijs, zorgvoorzieningen, natuur en ontmoeting, ga zo maar voort, ik denk dat jullie op een heel goede manier op een aantal van die noden inspelen vanuit een sector die effectief zwaar onder druk staat door de focus op concentratie en het monofunctioneel aanbod. Voor elk probleem is er wel ergens een instelling die dan zoveel mogelijk moet opgeschaald worden in een bepaalde niche, voor een afgelijnde doelgroep zonder al te veel links naar buiten. Dit project gaat net in de omgekeerde richting en dat is ook echt nodig, denk ik."

Lies: "Het brengt de zorg weer naar zijn essentie, terug voor elkaar zorgen met ondersteuning van gespecialiseerde professionals. Het fundament van zorg is de mogelijkheid hebben om in de eerste plaats voor jezelf te zorgen en daarnaast ook voor anderen zorg te dragen. Dat is het mooie aan dit project: zorg op een heel nabije manier organiseren uitgaand van de reële noden van mensen en wat mensen elkaar te bieden hebben. Ik ben heel benieuwd welke dynamiek dit gaat teweegbrengen, niet alleen op schaal van het project, maar ook in de buurt."

Mario: "Jullie raken hier echt wel de kern van de zaak. Zorg is geëvolueerd naar iets wat je schijnbaar ten alle prijze moet vermijden. Ik woon zelf in die buurt en mijn buurvrouw werd drie weken geleden met de ziekenwagen weggevoerd. De dag nadien polste ik eens 'hoe is het met Jeanneke?' en toen vernam ik dat haar zoon gezegd had 'nu moet mijn moeder toch echt wel geplaatst worden'. Die terminologie is dan wel gangbaar, maar er schuilt zoveel negativiteit in want het betekent in feite dat uw leven eindigt op het moment dat 'ge moet geplaatst worden'. Wij geloven dat het anders kan."



Februari 2023 - Federaal minister Frank Vandenbroucke (Vooruit) bezoekt buurtproject Den Boomgaard

stad zien gebeuren met bijvoorbeeld de stadsmoestuinen en het jeugdwerk. Dat was voor hem de essentie van jeugdzorg, tot hij plots meerdere huizen moest coördineren, centraliseren en opschalen waardoor het management dan geen zicht meer heeft op de betekenis van die plekken. Nu wil men weer weg van dat soort management-denken en terug naar een vermaatschappelijking van de zorg. Maar tegelijk hebben mensen geen tijd meer om die zorg op te nemen voor elkaar en zorgverloven worden uitgehold. Daar zit een heel grote spanning op en ik denk dat dit project met De Boomgaard iets is wat onze maatschappij nodig heeft. Dus ik ben zeer benieuwd hoe mensen, ook zij die er pas in een tweede of derde cirkel rond staan, gaan reageren."

Mohamed: "Er is meer en meer onderzoek dat aantoont dat het wegknippen van menselijk contact en het zorgen voor mekaar een negatieve weerslag heeft op het welzijn. Mensen zijn niet gemaakt om afstandelijk met elkaar om te gaan. De psychologe Susan Pinker heeft daar onderzoek naar gedaan en beschreven in het boek: 'The Village Effect: How Face-To-Face Contact Can Make Us Healthier, Happier and Smarter'. Ze heeft een aantal

overhand heeft genomen. Het lijkt alsof je als individu alles alleen kan en moet kunnen. Ook in onze sector is dat zo met de persoonsvolgende financiering: mensen worden de markt opgestuurd om zelf vorm proberen te geven aan hun leven terwijl men niet in staat is dat leven volledig in eigen regie te voeren."

Mohamed: "De slinger is doorgeslagen, we hebben geprobeerd iets (betutteling n.v.d.r.) te compenseren. Ik moet zien wat ik zeg, gelet op mijn ideologische winkel, maar ik denk niet dat de juiste oplossing giga-instellingen zijn waar je krijgt waar je recht op hebt, in een steriele omgeving. Het gemeenschapsdenken moet er wel nog altijd inzitten."

Lies: "Het individu is autonoom en moet in relatie tot de gemeenschap die ook betekenis heeft regie hebben over het eigen leven. Het autonoomdenken en het gemeenschapsdenken mogen niet los van elkaar gezien worden. Ze moeten blijven samengaan en niet doorslaan in de ene of de andere richting, wat dan weer typisch is voor ideologische benaderingen."

Jan Vanwezer, directeur van De Wingerd, verwoordde het ooit zo: "Wij zijn een innovatief woonzorgcentrum en genieten

het recht hebben om naar aangepaste woonplekken over te gaan op momenten dat het nog kan voor hen."

Mohamed: "Absoluut! Radicale verbindingen zijn één van de grondvesten in ons beleid. Alles wordt geschraagd door het verbinden van de burgers die onze ambities mee waarmaken. Dat kan je perfect vertalen naar domeinen zoals zorg, zorgen voor elkaar zonder dat het een soort 'trek uw plan' verhaal wordt. De overheid, de gemeenschap, heeft de opdracht voldoende middelen vrij te maken om die zorg mogelijk te maken. In deze moeten er in mijn ogen middelen zijn om de organisaties die betrokken zijn bij De Boomgaard voldoende te stutten zodat 'de onderlegger' ook in orde is. Anders wordt het vermaatschappelijking van de zorg zoals in Nederland, do-it-yourself, dat mag niet. Wij willen community vorming en stabiele voorzieningen die over voldoende middelen beschikken. Beide moeten samengaan, dan zie je mooie dingen."

Lies: "Een andere ambitie die we hebben is om van Leuven een 'Mensenrechtenstad' te maken. Ik heb hier een aantal keren horen zeggen: de mensen hebben het

## ZINGEVING - KOM OP VOOR JE WIJK

### Kan De Boomgaard een katalysator zijn voor een maatschappelijke (r)evolutie?

Mario: "Een ander element, dat hier zijdelings aangeraakt wordt, is dat je te allen tijde mensen in hun kracht blijft zetten. Wat zijn de competenties die mensen zelf nog hebben, ook als ze naar een woonzorgcentrum gaan? Het kan niet de bedoeling zijn dat je daar zit te wachten tot het einde nadert. Wat kan je als persoon nog zelf doen en betekenen? Aardappelen schillen of in de moestuin werken, met iemand anders op uitstap gaan. Dat zijn allemaal kleine elementen, zeer basaal, waarvan wij het gevoel hebben dat ze verloren zijn gegaan. En dan kom je natuurlijk in een wereld terecht waar er alleen nog maar een vraag is naar als maar meer middelen voor steeds meer gespecialiseerde zorg. Wachtlijsten in de zorg gaan er op die manier altijd blijven, daarom moeten we ons denken rond zorg radicaal veranderen."

Lies: "Ik heb de opschaling in de sector van dichtbij meegemaakt toen mijn vader een 'gezinsvervangend tehuis' coördineerde en inspanningen leverde voor wat echt de vermaatschappelijking van zorg betekent: mensen iets laten betekenen voor hun omgeving. Dat is wat wij vandaag in de

dorpen onderzocht, één in Sardinië geloof ik, waarbij ze gemerkt heeft dat mensen er veel langer leven. Haar conclusie is dat die plaatsen niet per sé welvarender zijn en boven het gemiddelde uitsteken met topzakenhuizen of wat dan ook, het zijn wel plekken waar ze zeer dicht op elkaar wonen en een heel intense omgang hebben met elkaar. Dorpen waar mensen nog de gewoonte hebben om 's avonds te gaan kaarten op café, informele cirkels waarbinnen ze voor elkaar zorgen. Authentiek face-to-face contact en interactie met elkaar hebben een biologisch effect op onze hersenen en de ontwikkeling van het gelukshormoon dat een rechtstreekse gezondheidssimpact inhoudt, veel meer zelfs dan bijvoorbeeld te stoppen met roken. Een heel team wetenschappers heeft dat bestudeerd, zoek het maar eens op."

### Gaat het in de toekomst dan om de keuze tussen politieke en economische ideologieën?

Mario: "We leven in een zeer welvarende samenleving en toch kampt 43% van de mensen met eenzaamheid. Dat is een ongelofelijk hoog cijfer. Er is de laatste decennia te veel ingezet op neoliberaal denken waardoor de eigen regie de

heel wat aanzien, maar vanuit die positie hebben we mensen weggetrokken uit hun buurten en hen naar onze berg gebracht. Daar zijn we dan zelf 'buurten' gaan maken, vrijwilligers beginnen zoeken om een sociaal netwerk rond de bewoners te weven. Het zou veel eenvoudiger geweest zijn om initiatief te nemen waar die mensen voordien woonden."

Mario: "Die vaststelling en de conclusie die Jan eraan verbindt is waarschijnlijk te vergelijken met het voorbeeld van het oud worden in de eigen gemeenschap, community vorming en kwaliteit bieden zoals in dat bergdorp op Sardinië."

### Wil Leuven als stad ook toonaangevend zijn rond zorginnovatie?

Mario: "Het idee van De Boomgaard is om het zorglandschap te veranderen, we zijn daar heel ambitieus in. Wij willen niet alleen één project neerzetten in Kessel-Lo, wij geloven heel sterk dat het model wat wij voorstaan meer en meer ingang moet krijgen in Vlaanderen. Dat er opnieuw gekeken wordt naar hoe er in buurten kleine lokale initiatieven kunnen ontstaan, sector-overschrijdend, waarbij mensen met bepaalde kwetsbaarheden zowel ondersteund worden thuis als

recht om... We moeten af van het idee dat iets een gunst is of dat je rechten moet verdienen. Mensen moeten keuzes kunnen blijven maken, welke zorg ze nodig hebben, maar ook om dingen zelf te blijven doen en niet uit handen te geven. Zelfs met alle gespecialiseerde instellingen die er vandaag zijn, vallen er mensen uit de boot omdat ze een stukje van dit nodig hebben en een stukje van dat, maar niet passen in het strakke kader. Hoe meer vakjes we maken hoe groter het risico dat iemand eruit valt. Mensen hebben vaak heel bijzondere noden en daar gaat samenleven net over: elkaar dat stukje zorg kunnen bieden."

Mohamed: "Onlangs wandelden we met de kinderen naar de kermis van Putkapel. In de buurt van de Aarschotsesteenweg is een woonzorgcentrum en daar kwamen we twee dames tegen met hun looprekje: Hier seh, den burgemeester! En woon je hier graag? Ja, zeiden ze, maar weinig te doen he. Waar gaan jullie naartoe? Naar de kermis he. Ah, wij ook, ga dan maar met ons mee! Ze hadden er duidelijk zin in. Een anekdote, maar we moeten ervoor oppassen dat we mensen niet 'plaatsen' en denken dat ze altijd in die 'gated community' zullen blijven. Ze blijven deel uitmaken van het leven in de stad."



**Livez lanceerde het begrip 'Hospiscore', de mate waarin een buurt lokale kwetsbaarheden het hoofd kan bieden en de kans om levenslang in de eigen buurt te wonen aanzienlijk vergroot.**

Mario: "Zingeving. De dynamiek die nu ontstaat op De Boomgaard is bijzonder, het ontstaat organisch. Dat is knap en we moeten dat op alle mogelijke manieren ondersteunen. Toen minister Vandenbroucke kwam, waren er een aantal dames uit de buurt die zeiden: als de minister komt, moet je die toch deftig ontvangen, dan moet je toch wel uniform bestek en koffieservies hebben en een tafel. Daar hebben die dames dan zelf voor gezorgd. Zij spreken andere burens aan en vragen hen om vrijwilliger te worden in De Boomgaard."

Lies: "Wanneer mensen voelen: dit heeft betekenis, ik krijg hier ruimte, dan kunnen er heel veel mooie dingen gebeuren. Dat zien we in heel veel projecten, bijvoorbeeld in 'Kom op voor je wijk' waar het ooit heel klein begonnen is met een bankje of een groen hoekje. Zodra die plaats er is, wordt het ook een mentale plek waar mensen elkaar vinden en waar ideeën uit groeien. Het gaat erover, die verbinding betekenis te geven. Die taart te mogen bakken voor de minister en dat dan ook te doen is superwaardevol; een erkenning van het spontane verenigingswerk in dit land. Het jeugdwerk is daarvan een ander voorbeeld, maar het moet wel in stand gehouden worden want vandaag staan veel bewegingen en verenigingen onder druk. Zij hebben dit soort nieuwe samenlevingsvormen nodig om opnieuw te kunnen groeien. Het is des mensen om elkaar op te zoeken en van betekenis te willen zijn voor elkaar."

Mohamed: "Een klein engagement kunnen opnemen in de buurt, of een groot, daar haal je veel betekenis uit. Dat was vroeger voor veel mensen de kerk, de parochie waar dan allerlei activiteiten bestonden. Dat kalft allemaal af, maar de behoefte is daarmee niet weg om iets te kunnen betekenen. Zich ergens mee bezig te houden op een zinvolle manier, voor anderen, maar ook voor zichzelf, dat is nogal wezenlijk."

**Hoe past dit binnen het Leuvense model met samenwerking en kruisbestuiving?**

Mario: "Samenwerkingen kruisbestuiving, ik denk dat we daar als stad een stuk het verschil kunnen maken. In welke mate kan een stad het project dat wij nu proberen uit te werken mee ondersteunen? En dat bedoel ik niet zuiver financieel. Hoe

kunnen wij ervoor zorgen dat hetgeen wij doen niet verloren gaat in één project? Als het wordt opgepikt als nieuw model, kan de stad er ambassadeur voor zijn."

Mohamed: "Er zijn verschillende manieren. Om te beginnen moet je er niet aan twijfelen dat zorg een topprioriteit is. Als je onze beleidsnota leest dan zie je de titel 'Baanbrekend leven' en de subtitel luidt: voor een groene, welvarende en zorgzame stad. Die drie dingen zijn allemaal belangrijk. Dat zorgende en die verbondenheid is voor ons cruciaal. Eigenlijk is De Boomgaard ook een 'Kom op voor je wijk' project. We vertalen wat er in de ene uithoek van de stad gebeurt, naar de andere. Wij delen die voorbeelden en jullie zijn hier echt een soort experiment denk ik, hoe je op een andere manier met zorg en wijkopbouw kan omgaan. Community building, ik denk dat we dit heel nauw moeten opvolgen en voor de toekomst verder vertalen in een hechte samenwerking met het veld. Ik hoop dat velen hiernaar komen kijken en eruit kunnen leren. In die zin denk ik dat het model een voorbeeld kan zijn voor anderen in Leuven en daarbuiten."

Lies: "Als stad willen we nauw betrokken blijven en ons netwerk ter beschikking stellen eens het project gegroeid is en op jullie vraag dat proces vertalen en overbrengen naar andere plekken. Wat zijn de sleutelfactoren, die je in handen moet hebben om het op een andere plek ook te doen lukken? Het succes van één project laat zich immers niet zomaar kopiëren naar elders. Er zullen uit de verschillende lagen van dat proces lessen te trekken zijn om randvoorwaarden af te stemmen op een buurt. Dat zal moeten beschreven worden in een soort kadernota. Elke Plovie van de UCLL bijvoorbeeld zit, dacht ik, mee in de wetenschappelijke adviesraad."

Mario: "Voor ons was het heel leuk om te zien hoe alle mensen die we gevraagd hebben, om in de wetenschappelijke raad te zetelen, het begrip 'Hospiscore' mee vorm geven. Ook als er weinig verbinding is in een buurt, willen we weten hoe we die kunnen vergroten. Er moet altijd naar de eigenheid van een buurt gekeken worden. Wat heeft men nodig aan buurtversterkende maatregelen om dat draagvlak op de voorgrond te krijgen."

Een bijzonder boeiende ochtend en van zodra er meer nieuws te melden valt, over De Boomgaard, lees je het in één van de volgende edities van deze krant.

✕



Tijdens de vakantiemaanden ligt het gewone verenigingsleven even stil, maar we bieden wel een zomers programma aan voor bewoners en familie.

## AVOND TERRASSEN

Elke dinsdagavond kan je genieten van een aangename sfeer op het terras (bij minder weer binnen). Het Grand Café blijft dan open tot 20 uur en tussen 18:30 en 19:30 uur is er telkens een muzikale opluistering. Er worden hapjes aangeboden bij een drankje en wie dat wenst kan ter plaatse het evenement sponsoren met een vrije bijdrage.

- 04/07: DIXIELANDBAND KON. HARMONIE SINT-CECILIA
- 11/07: FILIP & BART (akoestische gitaar)
- 18/07: KON. HARMONIE ROTSELAER'S WARE VRIENDEN
- 25/07: SNOW ON THE ROOF (Rock'n Roll, Country Blues, 60's Popmuziek)
- 01/08: HET ZOET WATER TRIO (volksmuziek)
- 08/08: NON TROPPO (volksmuziek uit binnen- en buitenland)
- 22/08: JAN EN ALLEMAN (volksmuziek uit binnen- en buitenland)



## KOM UIT JE KOT

Iedere maandag van 14 tot 15 uur: ga mee op wandel in de tuin en geniet van kleine muzische momenten aan de pipowagen, de caravan, en wie weet waar nog op het parcours... Deelnemende muzikanten en vertellers: Jan en alleman (accordeon, viool, zang), Piet De Mulder (gitaar), Patrick Staes (accordeon), Radio Muzar (zang en trompet, keyboard), Christine Achten (dwarsfluit en hakkebord), Rudi Thomassen (gitaar en zang), Michiel Ruiters (gitaar en zang), Marleen Geerts en Mieke Soens (verhaal) en anderen. Iedereen welkom!

## MAATJESAVOND

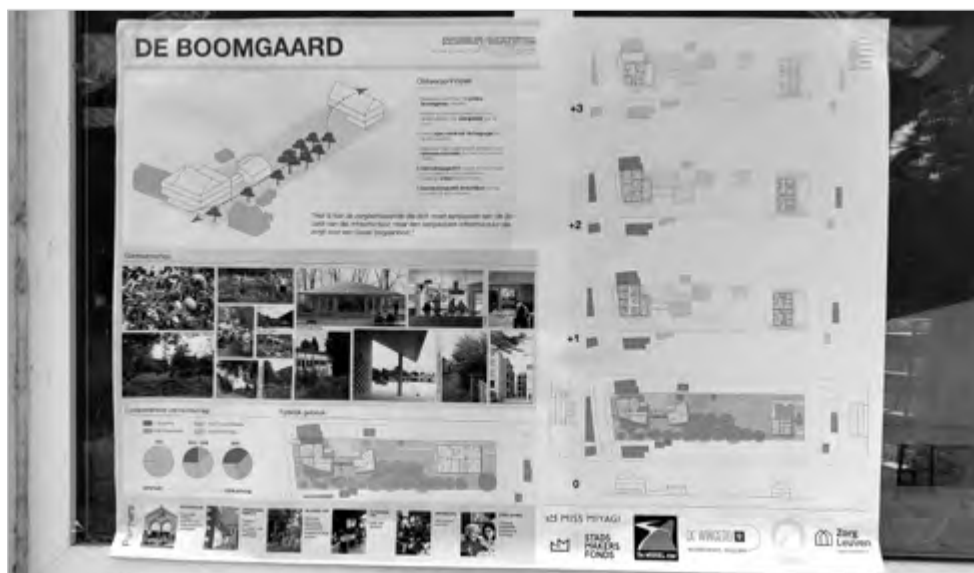
Donderdag 13 juli van 17:30 tot 19:30 uur in het Grand Café: maatjes of garnaalkroketter met garnituur, inclusief een glas witte wijn en Radio Muzar op de achtergrond (enkel op inschrijving).

## FIN DE SAISON

### SEIZOENSAFSLUITER < RIGUELLE, CRESENS & HAUTEKIEET >

Dinsdag 29 augustus in het Grand Café, 18:30 uur welkomstdrankje en hapje, 19 uur intiem concert met Jan Hautekiet, Patrick Riguelle en Gwen Cresens, nadien koffie.

Deelname € 20 per persoon, bewoners gratis (aantal plaatsen is beperkt!)  
Inschrijven bij het secretariaat: [wingerd@wingerd.info](mailto:wingerd@wingerd.info) of 016/28.47.90.





## LEZERSBRIEF

**Kristine Ooms is statistisch consultant en zet haar persoonlijke ervaring met dementie in bij het ontwikkelen van PICO: de persoonlijke interactieve compagnon, beter gekend als de 'compagnonknuffel' waarover we in het zomernummer van 2022 berichtten (huiskrant nr. 2 jaargang 32). [kristine.ooms@ai-care.be](mailto:kristine.ooms@ai-care.be)**

Als een knipperend oranje licht aangeeft dat er iets niet klopt, overgaat naar rood, dan luidt de alarmbel meedogenloos. Wat heb je dan aan algebra of aan een talenknobbel? Naasten van personen met dementie zijn vaak genoopt al doende te leren hoe de zorg voor een persoon met dementie te organiseren. Eén van hen ben ik.

Ik heb geenszins de pretentie mezelf dementie-experte te noemen, maar ervaringsdeskundige ben ik wel. Mijn ouders kregen beide de diagnose Alzheimer. We waren totaal onvoorbereid, werden ondergedompeld in het onbekende. Ondertussen heb ik bakken tips, die ik kan (en wil) delen, om misschien voor anderen het enorme 'al doende leren' deels te reduceren, aan de hand van het verhaal van mijn moeder. Had ik toen maar geweten, wat ik nu weet ...

Wat volgt omvat de periode waarin mijn vader al overleden was, en mijn moeder de laatste maanden nog alleen woonde vóór haar verhuis naar 'Huis Perrekes'.

### JE BOEK, JE VRIEND, JE HOUVAST

Een loyale vriend, je boek (schrift). Hij is er altijd, speciaal voor jou, keer op keer, zonder fout. Hij heeft een vaste stek op de keukentafel, de door jou meest bezochte stek van het huis, elke dag. Je vindt die beter als geen andere. Je boek is je houvast, op momenten dat je alleen bent en er niemand anders is om te antwoorden op je vragen, telkens je onrustig wordt en je het even niet meer weet. Elk weekend, zonder fout, vullen mijn zussen, broer, of ik, het programma van de week aan, in zoveel mogelijke details.

Van de Gazet van Antwerpen is de voorpagina je favoriet. Die helpt je te weten welke dag en de hoeveelste het is, en waar je (voor die dag) informatie in je boek kan vinden.

#### Maandag 1 maart

- De poetsvrouw (Nancy) komt om 9u30

- Middageten: in de frigo staat een lasagne. Opwarmen in de microgolf, 3 minuten op 750

#### Dinsdag 2 maart

- Middageten: verse tomatensoep (in de frigo) met brood (ligt in de broodtrommel)

- Maria komt je halen om 14u voor een wandeling

#### Woensdag 3 maart

- Wim komt langs in de voormiddag en brengt brood mee

- Gaby en Jos komen je om 18u halen voor de koorrepitie.

#### Donderdag 4 maart

- Ria komt je na haar werk om 14u halen om samen inkopen te doen

#### Vrijdag 5 maart

- Marleen komt om 11u om samen soep te maken, alles ligt klaar in de frigo.

#### Zaterdag 6 maart

- Tante Martha komt om 10u rummikubben

#### Zondag 7 maart

- Annie komt je halen om 11u30

Je aandacht gaat vooral naar de bevestiging dat er elke dag brood in huis zal zijn, dat vind je belangrijk. Elke dag verschaft je boek, je vriend, je nieuwe informatie. Altijd weer verrassend, ook al had je het twee minuten ervoor, en twee minuten daarvoor, en daarvoor, nog maar pas gelezen. Je leest in je boek 'Tussen 10 en 12 komt Marleen, zij zorgt voor het eten'. De achterdeur gaat open. Marleen (van Familiehulp) komt binnen. Je ontvangt haar hartelijk. Van diezelfde Marleen zei je nog niet zo lang geleden 'Ik moet die vreemde niet in mijn huis'. Ironisch dat diezelfde 'vreemde' en andere 'vreemden' nu je houvast zijn.

Je bent blij en zorgeloos als je boek je vertelt dat je ook vandaag niet de hele dag alleen zal zijn, je immer goedlachse zus Martha komt rummikub spelen. De regels van het spel worden alsmaar meer van ondergeschikt belang. Soms verdenken we je ervan dat je veinst de regels niet meer te kennen, als dat je uitkomt.



Nadenken hoeft niet meer, koken hoeft niet meer. Je vindt dat 'ferm gemakkelijk'. In je boek staan de antwoorden op de weinige - maar voor jou zo belangrijke - vragen die je nog stelt. Welke dag zijn we vandaag? Wie komt er vandaag? Wat schaft de pot? Wie zorgt voor brood? Is er vandaag iemand jarig?

Verschillende opties worden niet meer voorgelegd. Van kiezen en beslissen word je nerveus, onzeker. Keuzes maken hoeft niet meer. Vragen zoals 'Wat heb je vandaag gegeten?' 'Is de buurvrouw vandaag langsgekomen?' zijn confronterend en laten we dan ook achterwege. Vragen waarop de antwoorden niet in je boek staan zijn ongemakkelijk. Je begint wel naarstig te graven in dat geheugen, om telkens weer (heel even) te beseffen dat er geen doorkomen meer aan is.

'Hoe meer zielen hoe meer vreugd' gaat niet meer op, integendeel. Etentjes op restaurant, familiefeesten of activiteiten met vrienden gaan alleen nog door in kleine kring. Je geniet van een tafeltje van 4. Bij meer zielen die aanschuiven wordt door elkaar heen gepraat, en dan haak je af. Op restaurant, geflankeerd door 2 van je kinderen, die niet van je zijde wijken, voel je je als een vis in het water, straal je en geniet je met volle teugen, en wij ook! Nog vooraleer we terug thuis zijn vraag je 'Wanneer gaan we eten?' ...

Je geheugen laat je alsmaar meer in de steek. Je komt in het ziekenhuis terecht en verbaast je over open wonden op je been, blauwe plekken en schrammen. 'Waar heb ik dat nu opgelopen?' Dat je met de fiets aangereden was door een auto en met de ambulance naar het ziekenhuis gebracht werd, daar kon je je niets meer van herinneren. Een paar weken later, opnieuw verwondingen na een val, zonder veel erg, zonder je iets te herinneren.

Het werd tijd een verhuis te overwegen. Inmiddels verblijf je al bijna 5 jaar in huis Perrekes. Hoe pijnlijk de verhuis ook was, voor jou en voor ons, je kinderen (die dag staat in ons geheugen gegrift), hoe aangenaam verrast waren we bij het weerzien na de 2 weken dat we niet bij je op bezoek mochten zodat je kon wennen aan je nieuwe thuis. Je straalde, zoals we je al lang niet meer hadden zien stralen. Alle stress verdwenen als sneeuw voor de zon. Dat vanaf toen alles voor jou door anderen gedaan werd, vond je ook 'ferm gemakkelijk'. En dit was letterlijk niks voor jou, vóór je geheugen het begon te laten afweten.

Als ik op bezoek kom, stel je me nu steevast voor aan je medebewoners als je jongste zus, mijn tante Martha. Ik verbeter je één keer, al de keren erna niet meer. Een teken aan de wand, but I take it as a compliment; mijn tante Martha is een schat van een vrouw.

Kristine

## 10 ALGEMENE OMGANGSTIPS VOOR NAASTEN VAN PERSONEN MET DEMENTIE

1. Het verwerken van prikkels wordt steeds moeilijker voor mensen met dementie. Communiceer daarom in een rustige omgeving (vermijd veel achtergrondgeluid) en geef één boodschap per keer.
2. Focus op mogelijkheden, probeer situaties te vermijden waarin een persoon faalt.
3. De initiatiefname vermindert vaak bij mensen met dementie. Neem daarom zelf initiatief.
4. Wanneer het kortetermijngeheugen faalt, is het moeilijk om op 'quizvragen' te antwoorden (vb: "wie kwam er vandaag op bezoek?"). Het helpt dan om te peilen naar iemands beleving (vb: "Tante Martha kwam vandaag op bezoek, hoe heb je dat ervaren?").
5. Wees aandachtig voor iemands autonomie. Blijf de persoon bevragen en betrekken bij beslissingen ondanks beperkingen.
6. Bied houvast en structuur aan. (vb. vertrouwde gezichten, bekende ruimtes, notities, rituelen, oriëntatiepunten, ...)
7. Blijf het gesprek aangaan ondanks woordvindingsproblemen. Het uitspreken van bekende gebedjes, liederen, verzen,... blijft lang mogelijk.
8. Maak contact via de verschillende zintuigen (vb. aanraken, samen muziek luisteren, iets bakken, foto's bekijken, samen eten, wandelen,...)
9. Afstemmen op de noden van iemand met dementie vraagt soms veel energie. Zorg daarom ook voor jezelf (voldoende ontspanning, beweging, voldoening, rust,...).
10. Deelnemen aan lotgenotencontact kan erg steunend zijn. Dit kan bijvoorbeeld tijdens 'Praatcafés Dementie' of 'Familiegroepen Dementie' (raadpleeg de agenda bij ECD Memo).

### Meer informatie:

[www.omgaanmetdementie.be](http://www.omgaanmetdementie.be)

[www.dementie.be](http://www.dementie.be)

### Vragen?

[karen.louwet@wingerd.info](mailto:karen.louwet@wingerd.info)

**WEBINAR**

**COMMUNICEREN MET MENSEN MET DEMENTIE**

Dinsdag 17 oktober 2023 van 19.30 uur tot 20.30 uur

"Mijn man maakt zijn woorden kwijt. Het frustreert hem zichtbaar. Ik zou hem willen helpen, maar weet niet hoe. Mag ik zijn zinnen aanvullen? Of laat ik hem beter zelf zoeken? En hou ik contact als zijn taal echt verdwijnt?"  
"Mijn ouders waren niet zo'n knuffelaars en gaven weinig complimentjes. Dat heb ik als kind wel gemist, hoewel ik voelde dat ze me graag zagen. Nu mijn moeder dementie heeft, toont ze me een kaart die ik nog niet zag: met woorden en aanraking toont ze me haar liefde."

Inschrijven doe je tot dinsdag **17 oktober 16 uur** via het inschrijvingsformulier op [www.cera.coop](http://www.cera.coop)

Het is gratis.

Dit webinar is een organisatie van Cera in samenwerking met Expertisecentrum Dementie Vlaanderen.

Opname, presentaties, vragen en antwoorden na afloop beschikbaar op [www.cera.coop](http://www.cera.coop)



## BELRAI VOOR MEER KWALITEIT VAN ZORG

### Nieuwe administratieve verplichting of nuttig instrument?

*De zorgsector staat nooit stil. Om kwaliteit van zorg te bieden, wordt er in Vlaanderen sterk ingezet op innovatieve en praktisch toepasbare inzichten. Daarvoor is een objectief meetinstrument van erg groot belang. In dat kader hebben de regionale en federale overheden samen 'BelRAI LTCF' ontwikkeld, voluit het 'Belgian Resident Assessment Instrument Long Term Care Facility', kortweg 'BelRAI'.*

Dit nieuwe inschalingsinstrument wordt vanaf 1 juni 2023 verplicht uitgerold in alle woonzorgcentra. Elke nieuwe bewoner wordt vanaf dan met de BelRAI-toepassing geëvalueerd. De Wingerd ziet hier een grote meerwaarde in en de collega's gaan ermee aan de slag om hun warme zorg te garanderen en nog beter af te stemmen op de noden van de bewoners en bezoekers van het dagcentrum.

BelRAI is gebaseerd op InterRAI: een reeks van internationaal wetenschappelijke gevalideerde inschalingsinstrumenten om continuïteit van zorg aan te bieden. Die InterRAI-methodiek werd uitgewerkt en vertaald naar de regionale maatschappelijke kenmerken en klemtonen in de verschillende zorgdomeinen. Zo kwam men tot een cluster van verschillende meetinstrumenten die ingezet worden volgens context (ziekenhuis, thuissituatie, woonzorgcentrum, dagopvang...). Het samenbrengen van alle verkregen data bevordert de communicatie tussen de zorgverstrekkers.

#### Standaardisering brengt kwaliteitswinst

BelRAI zorgt ervoor dat we op een gestandaardiseerde en gestructureerde wijze informatie kunnen verzamelen via een uitgebreide vragenlijst. Die persoonsgegevens worden dan geanalyseerd en de rapportering gebruiken we dan om een aangepast zorgplan op te stellen. Het is een hulpmiddel om bewoners in allerlei zorgsituaties gedetailleerd op te volgen en laat toe om een globale evaluatie te maken van de persoon in kwestie (fysieke, cognitieve, psychische en sociale mogelijkheden en noden). Om deze BelRAI-beoordelingen kwaliteitsvol en gestandaardiseerd te houden, volgen de zorgverleners die deze data inbrengen een specifieke opleiding.

Hilde Depuydt, beleidsmedewerker en BelRAI-trainer bij WZC Ter Meeren, ziet niets dan voordelen en legt in **ZORGmagazine** uit waarom: *"Er wordt nu meer dan alleen het medische in kaart gebracht, dat zal ervoor zorgen dat informatie eenvoudiger kan doorstromen van de ene naar de andere zorginstelling. BelRAI maakt het mogelijk om ook relevante informatie te ontvangen over iemand die bijvoorbeeld opgenomen was in het ziekenhuis en naar het woonzorgcentrum verhuist. Dat is veel praktischer dan de 'intake' die we tot hiertoe kenden want de gegevens in de BelRAI-databank volgen de persoon en zijn voor alle zorgverstrekkers toegankelijk."*

#### Wil je meer weten over de invoering van BelRAI in De Wingerd?

Spreek de zorgcoördinator van de woning aan of neem contact op met Lara Doom: [lara.doom@wingerd.info](mailto:lara.doom@wingerd.info)

## HET ROERHUIS

### Gewoon waar mogelijk, speciaal waar nodig

*Je hebt hen op een donderdagnamiddag misschien al eens in het Grand Café ontmoet, enkele bewoners en bezoekers van Het Roerhuis. Geïntrigeerd door hun aanwezigheid spreken we voor een babbeltje met hen af. Samen met Liesbet Volders, coördinator van het lokaal dienstencentrum, maken we kennis met Geert, Ronny, David en Marina.*



Het viertal en twee vriendelijke begeleiders zijn op dinsdag 23 mei te gast in De Wingerd voor de maandelijkse restaurantdag. Dit keer zijn ze er niet om te komen helpen, wel om mee aan tafel te schuiven als dankjewel voor hun vele uren vrijwilligerswerk. Sociale contacten zijn voor deze vier bewoners echt heel belangrijk en waardevol. Ze genieten dan ook van het zinvolle werk dat ze in het Grand Café mogen verrichten. De vraag komt van Het Roerhuis zelf want ze raakten wat geïsoleerd, meer dan op hun vroegere locatie in de stad.

Het Roerhuis, een kleinschalige voorziening onder de koepel van de Broeders van Liefde, biedt woon- en dagondersteuning aan volwassenen met een verstandelijke en meervoudige beperking. Het gaat net als in De Wingerd om personen met heel wat levenservaring. Ze worden er begeleid vanuit een basishouding die uitgaat van gelijkwaardigheid en wederzijdse dialoog, respect voor ieders eigenheid en het recht op een kwaliteitsvol leven. Naast de professionele begeleiding die de medewerkers van Het Roerhuis bieden, zorgen ze ook voor vrijwilligerswerk dat aansluit bij ieders talent, interesse en verwachting.

Geert (55) helpt op donderdag bij het serveren van de lunch en het maken van de koffie in het Grand Café. Zijn collega Ronny zet de kopjes klaar op de schoteltjes en zorgt dat er overal een lepel en een koekje bij ligt. David zorgt voor de vaat achter de toog en Marina neemt de grote afwasmachine in de 'backoffice' voor haar rekening, dat is het zware werk. Borden en bestek gaan er in grote korven in, komen er dampend heet terug uit en worden afgedroogd vooraleer ze terug klaargezet worden in het Grand Café.

Tot aan het overlijden van zijn vader woonde Geert nog thuis. Zijn mama was een erg sociale dame en ging met haar zoon vaak naar de stad en naar de markt. Na haar overlijden kwam het busje van Het Roerhuis hem regelmatig ophalen en bracht hem naar de dagondersteuning. Nu woont hij er vast omdat ondertussen ook zijn vader gestorven is en hij mist zijn ouders heel erg. Geert: *"Mijn papa zei dat je hard moet werken in het leven. Hij is er nu niet meer, maar hier werken is voor mij het vervullen van zijn wens. Ik wil als een volwassene kunnen leven want ik ben geen kind meer."* Die papa zou vandaag trots zijn op het werk van zijn zoon.

#### Goed nabuurschap

De samenwerking bestaat al langer. Voor de coronapandemie maakten de bewoners van de Galgeberg dankbaar gebruik van onze fitnessruimte, wat nu een beetje in de vergetelheid is geraakt. Behalve Geert, Ronny, David en Marina komt er ook een andere groep om zwerfvuil te rapen in de tuinen en Ine helpt in het kapsalon. Zitten wij eens verlegen om een vergadering, dan bieden zij spontaan de hunne aan en ooit werden de bezoekers van het dagcentrum een keer met het busje van Het Roerhuis opgehaald omdat het onze in panne stond. Toffe burenen!



*"Old soldiers never die;  
they just fade away..."*



#### AFSCHIED VAN ROGER

° 3 mei 1935 | † 25 maart 2023

*Roger Cappelle heb ik beter leren kennen in De Wingerd: een gedreven man die samen met zijn vrouw Mia vrijwilligerswerk deed. Dat deed hij uit dankbaarheid, waardering en respect voor de vooruitstrevende zorg voor mensen met dementie in dit huis. Vooral in de redactieraad van onze huiskrant bracht Roger voortdurend nieuwe ideeën aan. Zijn ervaring als landbouwconsulent kwam hem goed van pas.*

*Roger was ook een fiere familieman: zijn jaarlijkse reis naar Frankrijk met vrouw en kinderen was hem heilig. Later werd hij de actieve voorzitter van de vriendenkring der gepensioneerde Boerenbonders: zijn sociale inzet kende geen grenzen. Hij was een belezen man, reisde graag, van de Chinese muur naar Kaap De Goede Hoop, verzamelde heel wat antiek en had een mooie collectie Val-Saint-Lambertvazen. Wist je dat hij muzikaal talent had? Hij speelde gitaar en accordeon!*

*Als geen ander kon hij in gezelschap genieten van een glas rode wijn, liefst 'n bordeaux! Hij werd een échte kenner. Zijn gezondheidstoestand werd stilaan slechter, maar met een sterke vrouw als Mia aan zijn zijde vocht hij telkens terug, tot nu...*

*Zo'n oud-strijder gaan we missen. Maar vergeten? Nooit. "Old soldiers..."*

Paul Coosemans





## COLUMN VAN JAN HAUTEKIET

### MUZIEK DUURT HET LANGST

En zo werd alzheimer nog eens een hoofdpunt in het nieuws.

Will Tura kondigde enkele weken geleden aan dat hij de eerste symptomen van de aandoening heeft.

En in Als ik terugkijk, de nieuwe song die hij op tekst van Bart Peeters uitbracht, zingt hij hoe belangrijk muziek was en is in zijn leven, en hij vertaalt dat subtiel door op het einde van de song de melodie te hernemen zonder woorden.

Muziek is vaak het laatste dat bij mensen met alzheimer blijft hangen, en tegelijk, zo getuigde Johan Terryn een paar dagen later over zijn moeder die met alzheimer leeft, zit er ook muziek in het almaar herhalen van dezelfde simpele boodschappen of frasen.

De eerste keer dat ik dat ten volle beseftte was een jaar of 15 geleden, toen ik in een woonzorgcentrum in Brussel een middag Frans chanson bracht met zanger Patrick Riguelle. Na afloop kwam een begeleidster ons in opperste staat van verbazing vertellen hoe een bewoonster, die toen het afgelopen jaar geen woord had gesproken, plots was beginnen meezingen met een liedje dat ze herkende.

De woorden die ze dagelijks nodig had om een conversatie te voeren was ze dus kwijtgeraakt, maar de flarden melodie en tekst die ze in haar jeugd had opgeslagen, zaten nog paraat, en hadden maar een kleine trigger nodig om opnieuw te verschijnen.

Ik stelde het andermaal vast toen we in 2017 met De Laatste Showband de eerste editie van Music For Luc speelden in de stadsschouwburg, een benefiet voor Zorgcirkels Jongdementie, een buddywerking die nauw verbonden is met De Wingerd. De Luc waarover sprake, Luc Claes, onderwijzer, gewezen chiroleider en levensgenieter, kwam ons, ondanks het feit dat hij al enkele jaren gediagnosticeerd was, met groot enthousiasme vertellen hoezeer hij van de muziek op die avond had genoten. Het inspireerde en motiveerde ons en het organisatie-team om tot op vandaag jaarlijks een muziekfeest te bouwen in een afgeladen vol Depot, voor een aantal trouwe medestanders en donateurs voor de werking van de Zorgcirkels.

Muziek maakt een emotionele connectie voor de mensen die met alzheimer leven, maar heeft een niet minder emotionele impact op hen wie rond hen leven.

Alzheimer tast in eerste instantie het kennisgeheugen aan, maar is genadig voor het muzikale deel van het langetermijngeheugen.

Dat is niet alleen zo voor wie naar muziek luistert, maar zeker ook voor wie ze speelt.

De harmonieën, de melodieën, de frasen blijven in de vingers zitten.

En die vaardigheid is een wapen om ondanks verminderend kennisgeheugen, toch nog volwaardig te functioneren, zowel aan de kant van de maker als van de ontvanger.

En zo kan muziek korte of langere momenten van op- en ontlading bezorgen voor mensen die worstelen met taal en herinnering.

Het emotionele brein blijft langer actief dan het kennisbrein.

Samen zingen, naar muziek luisteren, muziek maken: het helpt mensen met jongdementie om opnieuw contact te leggen met hun eigen verleden, én met de mensen rondom hen.

Daarom maak ik met veel plezier elk jaar bij het einde van de zomervakantie tijd om met mijn kinderen, en accordeonist Gwen Cresens en zanger Patrick Riguelle, een uurtje Frans chanson te brengen, en zo de bezoekers een stuk van de soundtrack van hun jeugd terug te geven. De blijde gezichten na afloop zijn het mooiste geschenk.

Overigens, dat Frans chanson kan niet blijven duren, want vooral de muziek die je hebt leren kennen tussen je 12de en 25ste levensjaar blijft het langst hangen. Het zal dus niet lang duren of The Sex Pistols maken hun intrede in De Wingerd.

**Riguelle, Cresens & Hautekiet, dinsdag 29 augustus, 19.00 uur Grand Café - De Wingerd.**

**Voor Nora Verdin (1928-2023)**

*Ashes to ashes, dust to dust. If the women don't get you, the liquor must. (Jelly Roll Morton)*

Jan Hautekiet

## POËZIE

### Zomeravond

Het zonnelicht speelt zingend door de blaren  
waarmee de notenboom zijn rol als parasol  
vervult. De lucht hangt afgeladen vol  
met geuren, wolkjes vormen liefdesparen.

De weidse blauwe hemel spant de kroon  
over dit paradijs met bonte bloemen  
waartussen bijen onophoudend zoemen  
en soms een bromvlieg, anders was 't te schoon.

Kom liefste, neem olijven, een glas wijn,  
neem koele witte, die zal zalig zijn  
om te genieten van de eeuwigheid

die in en achter elk momentje schuilt.  
Dan kan het zijn dat liefde de tijd ruilt  
voor de ervaring van oneindigheid.

RT © juni 2023



### LEVENSLLOOP LEUVEN 2023

We namen op zaterdag 27 en zondag 28 mei 2023 voor het zevende jaar op rij deel aan Levensloop. Collega's, vrijwilligers, bewoners, familie, sympathisanten en milde sponsors van Team Woonzorgnet-Dijleland hebben dit jaar **6.163 euro** bijeen gebracht voor het goede doel. Tijdens de eindceremonie klokte de editie 2023 af op 105.238 euro. Ondertussen zijn ook de laatste giften verwerkt en kon dat mooie bedrag bijgesteld worden naar 110.767 euro.

Dankjewel iedereen die erbij was of ons team een financieel duwtje in de rug gaf om een bijdrage te leveren aan het goede doel.

**Afspraak op 18 en 19 mei 2024 voor een nieuwe levensloop in het park van KU Leuven - Arenberg.**

Stijn

## IN BEELD

Bijna 900 mensen zakten op donderdag 1 juni af naar Het Depot in Leuven voor Music for Luc 2023 met gastoptredens van oa. Stan Van Samang, Ronny Mosuse en Luka Cruysberghe die het beste van zichzelf gaven tijdens het benefietconcert. Andere bekende namen vulden de affiche van 'The Philips' aan: Amel Serra Garcia, Frank De Ruytter, Karen Damen, Klaas Delrue (Yevgueni) en Kris Wauters.

De huisband voor Music for Luc, rond Filip Bollaert en Jan Hautekiet, met Bert Embrechts op bas, moest in allerijl op zoek naar een nieuwe drummer omdat Ben Crabbé zich ziek meldde. Joost Van den Broeck nam de honneurs waar en deed dat geweldig.

Met een uitverkochte zaal voor het muzikale eerbetoon aan Luc Claes, die in 2017 overleed aan jongdementie, waren Eric Meulemans en zijn vrijwilligers niet aan hun proefstuk toe. Het evenement werd al voor de vierde keer georganiseerd en in 2024 zal de vijfde editie doorgaan ten voordele van de Zorgcirkels Jongdementie. Wie erbij was komt volgend jaar sowieso terug!

[www.zorgcirkelsjongdementie.be](http://www.zorgcirkelsjongdementie.be)

SP





## AFSCHIED VAN DEA - een vrouw uit de tienduizend

**Iemand met een groot hart voor bewoners, voor vrijwilligers, voor het personeel van De Wingerd, voor jong én oud. Zo leeft Dea in de herinneringen van ons gezin voor altijd verder.**

We vernamen het droeve nieuws van Mia. Kristel belde me meteen op want ik wist nog van niets. In de rouwbrief las ik dat Dea niet alleen vrijwilliger in De Wingerd was, maar ook kookmoeder bij Poverello. Dat zou mij eigenlijk niet mogen verrassen want ze was zo betrokken bij het welzijn van anderen, zonder aanzien des persoons, dat ik vooral verbaasd was daar van haar zelf nooit iets over te hebben gehoord.

Toch weet ik eigenlijk hoe dat komt. In het Jiddisch bestaat er een woord voor zo een uitzonderlijk persoon: een 'mensch'. Dit is een begrip dat het woord mens in ons dagelijkse taalgebruik ver overstijgt. Velen hebben geprobeerd de betekenis in woorden te vangen. Voor mij is de beste omschrijving ervan nog steeds: "iemand met een grote verantwoordelijkheidszin en met een gevoel dat de eigen persoonlijke behoeften en verlangens beperkt zijn, door de behoeften en verlangens van andere mensen zonder daarvoor enige waardering te verwachten." Integendeel, dat laatste zou haar gestoord hebben. Zo was Dea ten voete uit.

In een interview in Humo, een paar jaar geleden, liet Dea de journalist optekenen dat Paul en zij zoveel liefde mochten ervaren door hun vrijwilligerswerk: "Dat maakt het zo moeilijk om er een punt achter te zetten. We zouden dit erg missen. Ook van de familieleden van de bewoners krijgen we veel steun. Zij worden later ook vaak vrijwilliger, omdat ze weten wat het is."

Ik herinner me nog levendig de dag waarop ik hoorde dat Dea getroffen werd door ziekte. Toen mijn vrouw het mij vertelde zei ik haar dat ik aan de titel van een boek moest denken. 'Als het kwaad goede mensen treft' is een Amerikaanse bestseller van een psycholoog die te horen kreeg dat een gezinslid niet lang meer te leven had. Meer dan terecht worstelde hij met de vraag waarom dit zo vaak goede mensen overkomt? Ik heb het boek nog steeds niet gelezen, maar wat ik wel zeker weet is dat het kwaad dan wel goede mensen raakt, maar dat de goedheid van Dea het heeft gehaald. Dat heeft ze de laatste weken voluit geïllustreerd met dezelfde energie en blijheid die ze altijd al bezat. Het zorgt voor grote verwondering en grote bewondering. Een mensch heeft ons verlaten.

Wij, met ons drieën, de vrijwilligers en ongetwijfeld vele anderen zullen haar missen, maar nooit vergeten. Wij zijn dankbaar dat we haar in De Wingerd leerden kennen en dikwijls van haar opbeurende woorden konden genieten. Rachel zal haar krachtige voorbeeld niet vergeten en naar een volgende generatie overdragen.

Een mensch heeft ons verlaten. Onze oprechte deelneming aan Paul en al haar dierbaren, veel sterkte toegewenst.

Guido, Kristel & Rachel



## VRIENDSCHAP EN GENEGENHEID - geven en ontmoeten

In het leven zijn vriendschap en genegenheid van liefdevolle mensen om je heen zeer belangrijk. Vriendschap in het gezin met kinderen en kleinkinderen, maar ook de vriendschap van een paar goede vrienden of vriendinnen, die je regelmatig hoort of ziet, waar je steeds terecht kunt met je vragen en problemen en die met je meelevend.

Blijf deze vriendschappen koesteren en onderhouden en gedenk het spreekwoord: 'Wie vriendschap geeft, vriendschap ontmoet.'

### RELATIVEREN EN MILD REAGEREN

Mensen zijn mensen met een eigen karakter, met goede eigenschappen maar ook met tekorten. Een wijze Hollander, Jacob Cats, schreef reeds eeuwen geleden: "Wie peerd of wijf soeckt sonder gebreucken, die moet het werck wel laten steecken en denken dat hij bed en stal voor eeuwig ledigh houden sal". "Wie een paard of vrouw (of man) zoekt zonder gebreken, die zal zijn werk niet gedaan krijgen en vaststellen dat hij bed en stal voor altijd ledig vinden zal".

Onder invloed van omstandigheden, opvoeding, emoties, eigen behoeften wordt soms een storend woord gezegd of doet men iets verkeerd, al is het in de grond veelal niet zo slecht bedoeld. Dat geldt ook voor mij, ik ben ook maar een mens.

Wees daarom mild voor anderen, maar ook voor jezelf. Tracht te begrijpen en relatieveer voldoende. Tracht de donkere schaduwen uit het verleden achter u te laten en blijf vooruit kijken.

### WAT VOORBIJ IS, IS VOORBIJ

Wij, de Moderne Mens, duizenden jaren geleden ontstaan, zijn ondertussen redelijk geëvolueerd. Mogelijk evolueren wij in de toekomst verder tot meer perfecte, meer ideale wezens.

### BLIJF HOOPVOL, GEDULDIG EN TEVREDEN

Blijf met frisse moed en jeugdig vertrouwen uw levensweg doorlopen. De wereld is een schouwtoneel, elk krijgt zijn rol en speelt zijn deel. Ieder van u heeft reeds, binnen zijn eigen mogelijkheden en situaties, op een waardevolle wijze een eigen stuk levensweg afgelegd.

De ene periode verliep de levensweg voorspoedig, zonnig en warm, andere perioden door tegenslagen zwaar en moeizaam.

Weet dat er mensen zijn, die het nog moeilijker hebben. De lieve steun van familie en vrienden is belangrijk om de moeilijke perioden door te geraken.

Veel geduld en positief blijven denken is nodig, want sommige zaken kunnen zichzelf na verloop van tijd toch oplossen. "t Geluk ligt net die draai" (na de bocht van de weg ligt soms het geluk), vermeldt een Zuid-Afrikaans gezegde en Achter de wolken schijnt de zon.

**TRACHT GELUKKIG EN TEVREDEN TE ZIJN MET WAT JE KUNT**  
Ik denk hierbij aan de volgende spreuk van mijn moeder, die ondanks zware tegenspoed het leven blij bleef aanvaarden.

**HEERLIJK IS HET MOOIE LEVEN,  
LACHEND STRAALT DE ZON JE TEGEN,  
WANNEER JE STEEDS BLIJ GEZIND,  
HET ÉÉN ZO GOED ALS 'T ANDER VINDT.**

Tracht het één zo goed als het ander te vinden, de stralen van de warme zon en de koude regendruppels, die goed zijn voor de planten. Blij dat je er nog mag zijn.

### GENIET VAN ELK MOMENT

Geniet van iedere dag door God gegeven met goed en schoonheid zij doorweven.

Geniet van de schoonheid der dingen, de mooie bloemen en planten, een treffende tekst of beeld, blij makende muziek, de stilte en de rust.

Geniet van het goede, de uitingen van vriendschap en genegenheid, de warme zon en de verfrissende regen en de lekkere vruchten, dranken en spijzen.

### WEES DANKBAAR EN BLIJ MET DE VELE KLEINE DINGEN

Tot besluit: Koester de nabije vriendschappen, wees mild voor anderen, maar ook voor jezelf, blij hoopvol, positief en tevreden vooruitstappen op je levensweg en geniet elke dag van vele kleine dingen.

Marcel Herregods  
echtgenoot van Abts Rosa overleden in woning 5

## MEMORABEL

### AGENDA

- Maandag 18 september 2023 – 19u**  
**Praatcafé dementie Tielt-Winge**  
**Thema: Voorafgaande zorgplanning**  
Paul Destrooper, moderator LEIF en Forum palliatieve zorg  
Plaats: Campus Dommelhof  
Halensebaan 25, 3390 Tielt-Winge
- Donderdag 28 september 2023 – 19:30u**  
**Praatcafé dementie Holsbeek**  
**Theatervoorstelling 'de Mens in dementie'**  
Een bevlogen muzikaal verhaal over dementie, gebracht door Caroline Verbruggen en Matthias De Jaeger (piano)  
Plaats: Buurthuis  
Dorp 5, 3221 Nieuwrode
- Donderdag 30 november 2023 – 14u**  
**Praatcafé dementie Holsbeek**  
**Zorgen voor jezelf als mantelzorger**  
Katja Van Goethem, bezielster zorgboerderij Rimpeling vzw  
Plaats: Buurtzorghuis  
Kortrijksebaan 4, 3220 Holsbeek

RAADPLEEG ALTIJD DE ONLINE AGENDA  
VOOR UPDATES EN EVENTUELE WIJZIGINGEN.



Tel: 016/50.29.06  
van 9 tot 12 en van 14 tot 17u.  
[memo@dementie.be](mailto:memo@dementie.be)  
[www.dementie.be/memo](http://www.dementie.be/memo)

**ce ra** samen investeren in welvaart en welzijn

**WEBINAR**

**DEMENTIE: OMGAAN MET SCHULDGEVOEL**

Donderdag 9 november 2023 van 19.30 uur tot 20.30 uur

**IMPACT DAAR GAAN WE VOOR**

"Mijn papa is 61 jaar en heeft dementie. Ik ben nog student, heb een vriendje en zit in mijn laatste jaar aan de hogeschool. Volgend jaar wil ik graag gaan samenwonen. Maar laat ik dan mijn papa in de steek? En mijn mama ook, want dan komt alle zorg op haar schouders terecht. Anderzijds: ik ben maar één keer jong, dus ik mag toch ook voor mezelf kiezen. Nee?"  
"Veeger ging ik elke vrijdag naar de markt met een vriendin. Sinds mijn man dementie heeft, is dat niet meer zo eenvoudig. Mijn man raakt helemaal overstuur wanneer ik vertrek, ook wanneer de buurvrouw op dat moment even bij hem is. Ik voel me dan zo schuldig... Het resultaat? Ik ga bijna niet meer naar de markt. En die vriendin zie ik ook steeds minder."

Dementie heeft niet alleen een grote impact op het leven en welzijn van de persoon met dementie zelf, maar ook op zijn familie en omgeving. Naargelang de ziekte vordert, neemt/nemen de mantelzorger(s) steeds meer de zorg op om de persoon met dementie zo goed mogelijk te omringen en beschermen.

**Wanneer je als mantelzorger af en toe eens tijd maakt voor jezelf. Of je geduld verliest. Iets verkeerd zegt of doet. Het gevoel hebt dat je tekortschiet, dan duiken al eens schuldgevoelens op. Hoe ga je daar mee om?**

Luce Van de Ven, Klinisch Ouderenspsycholoog, UPC KULeuven geeft ons een kader en enkele concrete tips. Daarna duiken we in de praktijk en gaan we in gesprek met Hilde Vanderlinden, psycholoog bij WZC Sint Bernardus, en mantelzorgers Thalia en Jeannine.

**SCHRIJF JE IN!**

Inschrijven doe je tot donderdag **9 november 16 uur** via het inschrijvingsformulier op [www.cera.coop](http://www.cera.coop)

Het is gratis.

We kijken ook uit naar je vragen.

Dit webinar is een organisatie van Cera in samenwerking met Expertisecentrum Dementie Vlaanderen.

Opname, presentaties, vragen en antwoorden na afloop beschikbaar op [www.cera.coop](http://www.cera.coop)

**ce ra** samen investeren in welvaart en welzijn

**expertisecentrum dementie vlaanderen**



**IN BEELD**

Dinsdag 6 juni 2023 – Zoals elk jaar verzamelt de vriendenkring van gepensioneerde medewerkers in één van de vier huizen voor een gezellig terugkoment. Dit keer valt die eer te beurt aan woonzorgcentrum Ter Meeren waar algemeen directeur van Woonzorgnet-Dijleland, Griet Robberechts, iedereen welkom heet in Brasserie De Bemde een fijne horecagelegenheid op het gelijkvloers van de pas geopende nieuwbouw in Neerijse. Niet iedereen kon erbij zijn, maar onder de aanwezigen tellen we: Anita, Rita, Chantal, Chris de kapster, twee Magda's, Agnes en mijnheer Henri, Gustaaf en Rudiger De Belie, gewezen directeur van De Wingerd. Campusdirecteur Jan Vanwezer is nog lang niet op rust, maar was wel van de partij samen met de gevierde oud-collega's.

SP

Foto's hieronder: stralend weer en zonnige deelnemers voor Levensloop Leuven.

**AUTO JUUST GEPARKEERD?**

De parkeervakken bij de laadpalen van ECoOB zijn voorbehouden aan elektrische wagens en hybrides die burgerstroom tanken. Als derden hun accu's komen bijladen met elektriciteit die onze zonnepanelen opwekken dan verlaagt de stroomfactuur voor De Wingerd. Het betaalsysteem voor de laadpalen en het verdienmodel van de energiecoöperatie is zo opgebouwd dat het nooit verlieslatend kan zijn voor de faciliterende organisatie. Het laden van fietsbatterijen met de solarkar blijft uiteraard gratis, want we stimuleren graag duurzame en groene mobiliteit.

**DE WINGERD**

WOONZORGNET - DIJLELAND

Wingerdstraat 14 - 3000 LEUVEN

T: 016 28 47 90

E: [wingerd@wingerd.info](mailto:wingerd@wingerd.info)

Centra voor Dagverzorging &amp; Kortverblijf

Thuisondersteunende Diensten

T: 016 28 48 00 E: [cathy.sweerts@wingerd.info](mailto:cathy.sweerts@wingerd.info)

Kleinschalig Genormaliseerd Wonen

Zorgflats voor echtparen

Sociale Dienst De Wingerd

T: 016 28 47 93 E: [brenda.vanespen@wingerd.info](mailto:brenda.vanespen@wingerd.info)

Lokaal Dienstencentrum Wijnveld

T: 016 28 49 50 E: [liesbet.volders@wingerd.info](mailto:liesbet.volders@wingerd.info)

WOONZORGNET-DIJLELAND VZW

Samen met de woonzorgcentra Ter Meeren in Neerijse, Keyhof in Huldenberg en Dijlehof in Leuven, werkt De Wingerd aan kwaliteitsvolle zorg in deze regio.

[ [www.woonzorgnet-dijleland.be](http://www.woonzorgnet-dijleland.be) ]**WERKTEN MEE AAN DEZE EDITIE**

Paul Coosemans, Mia De Brabander, Lara Doom, Jan Hautekiet, Marcel Herregods, Guido Joris, Sonia Lenaerts, Karen Louwet, Kristine Ooms, Griet Robberechts, Mieke Soens, Rudi Thomassen, Lut Vanaerschot, Mario Vanhaeren, Liesbet Volders, Margriet Vanvolsem en Jan Vanwezer.

Eindredactie &amp; grafische vormgeving:

Stijn Paemelaere

Tel.: 016 28 47 90

Reageren via: [redactie@wingerd.info](mailto:redactie@wingerd.info)

Jaarabonnement: € 15,00

Steunabonnement: € 50,00

IBAN: BE69 7343 5622 0078

BIC: KREDBEBB

met vermelding 'Huiskrant Wingerd'

**PERSONEELS- & BEWONERSNIEUWS**

Nieuwe collega's: Andreas De Haes, zorgkundige in W1-4; Katja Verbruggen, verpleegkundige in W11-12; Luwam Okubit, zorgondersteuner in W13-16; Daniela Adamo, zorgkundige in W15-16; Anne-leen Convents, verpleegkundige in het kortverblijf; Vanessa Quintens, logistiek medewerker in de zorgflats en Kris Matuscsak start na de zomer als zorgcoördinator van W1-4. Leuk dat jullie bij de grote Wingerd-familie komen.

Nieuwe bewoners in het woonzorgcentrum: mevr. Hellings in Woning 02; dhr. Verbiest in Woning 03; mevr. Geets en dhr. Baboeuf in Woning 06; mevr. Draulans, dhr. Wouters in Woning 07; mevr. Beullens en mevr. Vercruyssen in Woning 11; mevr. Vansantvoet en Lembrecht in Woning 12 en mevr. Massaer in Woning 16. Hartelijk welkom!

We namen de voorbije maanden afscheid van: Roos Wyseur, Annie Leuridan, Jean Mombaerts, broeder Erik Depla, Herman Willems, Leon Dewinter, Paul Stefens, Rika Van Hecke, Raymond Cotteleer, Karl Goossens, Raoul Devooght, Wilfried Mortier, Dea Devroy en Paul Bruijninx. Onze gedachten gaan uit naar alle families en naasten.